

REFERENCES

1. Collins Dictionary. 2026. URL: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/prosumer>
2. Enel Group. Prosumers: how to grow your own energy garden. 2026. URL: <https://www.enel.com/learning-hub/grids/prosumers>
3. IATE. 2026. URL: <https://iate.europa.eu/home>
4. Salgado A. Neologisms in Lexicography: From Detection to Inclusion Criteria. Reference Collection in Social Sciences, 2026. <https://doi.org/10.1016/B978-0-323-95504-1.01147-9>
5. The Free Dictionary. Prosumer. 2014. URL: <https://www.thefreedictionary.com/Prosumer>

Ніколаєва Діана-Наталія

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Тернопіль, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АБРЕВІАТУР ТА СКОРОЧЕНЬ В АНГЛОМОВНИХ ТЕКСТАХ ЗМІ

Засоби масової інформації відіграють визначальну роль у трансмісії суспільно значущого контенту в інформаційному середовищі сучасного світу. Англomовний медійний дискурс відзначається високим ступенем аббревіації, що зумовлено прагненням до мовної економії, лаконічності та швидкості передачі інформації. Подібні мовні одиниці переважно вербалізують номенклатуру міжнародних інституцій, органів державного управління, політичних об'єднань, економічних структур, технологічних інновацій та соціокультурних явищ. Проте під час перекладу українською мовою аббревіатури нерідко становлять серйозну проблему через відсутність усталених відповідників, полісемію або культурну специфікацію окремих скорочень.

Актуальність дослідження зумовлена об'єктивною потребою в еквівалентній та адекватній трансформації змісту англomовних медіатекстів українською мовою в умовах стрімкої цифровізації та розширення глобалізаційних процесів сучасного комунікативного середовища. Основною метою наукової роботи є комплексний лінгвоперекладацький аналіз англomовних аббревіатур скорочень у медійному дискурсі, що передбачає визначення основних способів їх відтворення українською мовою, виявлення типових перекладацьких труднощів та обґрунтування ефективності застосованих стратегій і трансформацій.

Абревіатури в англomовному дискурсі переважно репрезентують назви міжнародних організацій, політичних інституцій, фінансових структур, засобів масмедіа та технологічних платформ. Зокрема, одиниці на зразок UN (United

Nations), EU (European Union), NATO (North Atlantic Treaty Organization), IMF (International Monetary Fund) є базовими маркерами глобальної комунікації. Оскільки зазначені номінації мають фіксовані відповідники в українській лінгвокультурі (ООН, ЄС, НАТО, МВФ), їх відтворення підпорядковане прагматичній нормативності й реалізується переважно через застосування абсолютних еквівалентів або методів транскодування.

Диференційовану групу утворюють абрєвіатурні номінації світових медіаконгломератів, зокрема BBC (British Broadcasting Corporation) та CNN (Cable News Network), специфіка ретрансляції яких варіюється залежно від жанру тексту та запитів аудиторії. Перекладацька практика щодо таких одиниць коливається від графічної асиміляції оригінальної форми (транскодування) до використання експлікативного перекладу. У межах новинного дискурсу ці скорочення часто функціонують як маркери авторитетності джерела інформації.

Окремий дослідницький інтерес становлять колоквіальні та інтернет-акроніми, зокрема LOL (laugh out loud), FYI (for your information) та IMO (in my opinion), які активно інтегровані у цифрові медіа та соціальні мережі. У процесі перекладу українською мовою вони здебільшого зазнають описової експлікації або прагматичної адаптації. Це зумовлено тим, що прямі відповідники часто виявляються стилістично нерелевантними або конотативно маркованими, особливо в офіційно-інформаційному дискурсі.

Для глибшого розуміння особливостей перекладу абрєвіатур та скорочень необхідно спиратися на солідну теоретичну базу. У перекладознавчій літературі вітчизняні та закордонні дослідники традиційно виділяють основні стратегії відтворення абрєвіатур, зокрема транскодування, калькування та експлікативний (описовий) переклад [2, с. 142]. Застосування цих стратегій залежить від структурного типу абрєвіатури та її рівня закріпленості в лінгвокультурі. Прикладом графічного транскодування виступає пара NATO – НАТО; калькування репрезентоване у зразку World Health Organization – Всесвітня організація охорони здоров'я, а модель FBI – Федеральне бюро розслідувань (США) відображає специфіку описово-пояснювального перекладу з елементами контекстуального розширення.

Вагомим прагматичним аспектом є функціонування абрєвіатурних одиниць у заголовках новин, де домінує прагнення до максимальної компресії інформації. У зазначеному контексті виникає перекладацька асиметрія: потреба балансування між точністю відтворення змісту та вимогами мовної економії цільової мови. Як зазначається в дослідженнях перекладу медійних заголовків, трансформації часто зумовлені необхідністю адаптації тексту до культурних і мовних норм реципієнта [3, с. 202].

Окремого дослідницького фокусу потребує проблема відтворення лексикалізованих конструкцій у сучасному просторі масової комунікації, де прийняття перекладацьких рішень варіюється залежно від контекстуальної та прагматичної інтерпретації. У таких випадках домінуюльну роль відіграє не

лише формальна еквівалентність, а й комунікативна функція одиниці в тексті [1, с. 39].

В умовах тотальної диджиталізації масмедіа особливої актуальності набувають трансформації журналістської діяльності, зокрема автоматизація процесів генерації та верифікації новинного контенту. Системні зміни в медіасередовищі, зумовлені інтеграцією мережевих платформ та систем штучного інтелекту, модифікують швидкість і формати поширення медіатекстів. Така динаміка безпосередньо відбивається на лінгвопрагматичному потенціалі скорочень та інших лексичних засобів у новинному дискурсі [4, с. 14-19].

Таким чином, узагальнення результатів дослідження дозволяє констатувати, що переклад англomовних аббревіатур і скорочень у сучасному медійному дискурсі постає як комплексний багаторівневий процес, специфіка якого визначається кількома ключовими чинниками.

По-перше, переклад таких одиниць вимагає поєднання лексико-семантичного, структурно-морфологічного та прагматичного аналізу. Домінуючими й найбільш ефективними стратегіями залишаються транскодування, калькування та описовий переклад, вибір яких визначається контекстом функціонування аббревіатури та комунікативною метою вихідного тексту.

По-друге, феномен аббревіації в інформаційному просторі вже не обмежується функцією мовної економії, а й виступає інструментом організації інформації та маркування смислових акцентів, що вимагає від перекладача високого рівня контекстуальної компетентності та гнучкості перекладацьких рішень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дейкун О. П. Український переклад англomовних лексикалізованих конструкцій. *Studia Philologica*. 2024. Вип. 22. С. 39. URL: <https://surl.lt/kphxbb>
2. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Вінниця : Нова Книга, 2018. С. 142–148.
3. Mehawesh M., AL-Allaw S. M. Challenges in Translation News Headlines. *World Journal of English Language*. 2024. Vol. 14, No. 3. P. 202.
4. Newman N. Journalism, Media, and Technology Trends and Predictions. Reuters Institute for the Study of Journalism, 2026. P. 14–19. URL: https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2026-01/Trends_and_Predictions_2026.pdf